

OBSAH

Předmluva / 05

Obsah / 07

Úvod / 15

I. VELKÉ MIMOEVROPSKÉ CIVILIZACE – STAROVĚK / 19

1. Počátky měst / 20

2. Egypt a Afrika / 25

2.1. Stará říše / 26

2.2. Střední a Nová říše / 27

2.3. Další oblasti Afriky / 32

3. Mezopotámie / 34

3.1. Sumerové / 34

3.2. Asyřané / 37

3.3. Babylónská říše / 39

4. Sousedé Mezopotámie / 43

4.1. Chetitě / 44

4.2. Elam / 46

4.3. Peršané / 48

Mapa I. A. Starověk – Anatólie, Egypt, Mezopotámie / 50

Mapa I. B. Starověk – Jižní, jihovýchodní a východní Asie / 51

5. Jižní Asie / 52

5.1. Poříčí Indu / 52

5.2. Indie / 53

5.2.1. Nauka o městech / 55

5.2.2. Ašóková říše / 57

5.2.3. Mughalské období / 59

5.3. Srí Lanka / 65

6. Jihovýchodní Asie / 68

7. Východní Asie / 72

7.1. Čína / 72

7.1.1. Feng-šuej / 73

7.1.2. Čou-li / 73

7.1.3. Kuan-c' / 74

7.1.4. První pán a vládce / 76

7.1.5. Peking / 77

7.1.6. Klasická čínská města / 83

7.2. Japonsko a Korea / 85

7.3. Tibet a Střední Asie / 88

8. Předkolumbovská Amerika / 90

8.1. Severní Amerika / 90

8.2. Střední Amerika / 91

8.2.1. Toltékové / 92

8.2.2. Mayové / 93

8.2.3. Aztékové / 100

8.3. Jižní Amerika / 102

8.3.1. Inkové / 103

Mapa I.C. Předkolumbovská Amerika / 107

II. ZROD EVROPSKÉHO URBANISMU – ANTIKA / 109

1. Egejské kultury / 110

1.1. Kréta / 111

1.2. Mykény / 114

2. Velké Řecko / 117

2.1. Řečtí myslitelé / 117

2.2. Athény / 118

2.3. Řecká města / 123

2.4. Helénistická města / 131

Mapa II.A. Antika – Egejské kultury a Velké Řecko / 137

3. Římská říše / 138

3.1. Etruskové / 138

3.2. Řím a Římané / 140

3.3. Nauka o stavbě měst / 149

3.4. Města Římské říše / 151

Mapa II.B. Antika – Římská říše / 165

III. MEZI ANTIKOU A NOVOVĚKEM – STŘEDOVĚK / 167

1. Byzantská říše / 168

1.1. Konstantinopol / 169

1.2. Byzantská města / 173

1.3. Vlivy Byzance / 184

Mapa III.A. Středověk – Byzantská říše / 186

Mapa III.B. Středověk – Říše islámu / 187

2. Říše islámu / 188

2.1. Města islámu / 189

2.1.1. Blízký východ / 189

2.1.2. Severní Afrika / 194

2.1.3. Pyrenejský poloostrov / 198

2.1.4. Koncepce islámských měst / 202

2.1.5. Seldžukové a Turci / 204

2.1.6. Írán / 208

2.1.7. Střední Asie / 210

3. Evropský středověk / 214

3.1. Středověká stavba měst / 215

3.1.1. Dispozice středověkých měst / 218

3.2. Jižní Evropa / 219

3.3. Západní Evropa / 228

3.4. Střední Evropa / 234

3.5. Severní Evropa / 240

3.6. Východní Evropa / 242

4. Čechy, Morava a Slovensko / 244

- 4.1. Počátky měst / 244
- 4.2. Třinácté století / 246
- 4.3. Čtrnácté století / 258
- 4.4. Patnácté století / 260
- 4.5. Praha / 261
  - 4.5.1. Pražské hrady / 261
  - 4.5.2. Mezihrady / 263
  - 4.5.3. Staré Město / 264
  - 4.5.4. Malá Strana / 265
  - 4.5.5. Hradčany / 267
  - 4.5.6. Nové Město / 267

Mapa III.C. Evropský středověk / 271

IV. CESTA K NOVÉ DOBĚ – RENEŠANCE, BAROKO A KLASICISMUS / 273

1. Renesance / 274

- 1.1. Itálie / 275
  - 1.1.1. Traktáty / 275
  - 1.1.2. Italská města / 284
- 1.2. Severně od Alp / 293
  - 1.2.1. Uhry / 294
  - 1.2.2. České království / 295
- 1.3. Francie / 299
  - 1.3.1. Traktáty / 300
  - 1.3.2. Francouzská města / 301
- 1.4. Německo / 304
  - 1.4.1. Traktáty / 304
  - 1.4.2. Německá města / 305
- 1.5. Anglie / 307
- 1.6. Skandinávie / 308
- 1.7. Nizozemsko / 309
- 1.8. Španělsko / 310
- 1.9. Zámorí / 311

Mapa IV.A. Renesance, baroko, klasicismus / 318

Mapa IV.B. Renesance, baroko, klasicismus / 319

2. Baroko a klasicismus / 320

2.1. Itálie / 320

2.1.1. Teoretici / 321

2.1.2. Italská města / 322

2.2. Francie / 330

2.2.1. Teoretici / 331

2.2.2. Francouzská města / 333

2.2.3. Pevnosti / 345

2.3. Anglie / 346

2.4. Rusko / 352

2.5. Rakousko / 364

2.6. Německo / 367

2.7. České království / 373

2.8. Nizozemsko / 381

2.9. Skandinávie / 382

2.10. Portugalsko a Španělsko / 385

2.11. Zámoří / 388

Mapa IV.C. Renesance, baroko, klasicismus – Americká města / 399

V. BRÁNA K NOVÝM MĚSTŮM – DEVATENÁCTÉ STOLETÍ / 401

1. Východiska proměn / 402

1.1. Francouzská revoluce a Napoleon / 403

1.2. Města utopistů / 412

1.3. Vzorová sídliště / 419

2. Proměny měst / 426

2.1. Racionální město / 427

2.1.1. New York / 427

2.1.2. Boston / 429

2.2. Nové metropole / 431

2.2.1. Petrohrad / 431

- 2.2.2. Washington / 432
- 2.2.3. Athény / 433
- 2.2.4. Nová hlavní města / 436
- 2.3. Obnova měst / 437
  - 2.3.1. Moskva / 437
  - 2.3.2. Hamburk / 440
- 2.4. Přestavby center / 443
  - 2.4.1. Paříž / 443
  - 2.4.2. Ohlasy Paříže / 450
- 2.5. Rozšiřování měst / 454
  - 2.5.1. Vídeň / 455
  - 2.5.2. Berlín / 463
  - 2.5.3. Mnichov / 467
  - 2.5.4. Barcelona / 468
- 2.6. Asanace měst / 470
  - 2.6.1. Praha / 471

3. Počátky soudobého urbanismu / 477

- 3.1. Teoretici stavby měst / 478
  - 3.1.1. Eitelberger von Edelberg / 478
  - 3.1.2. Ildefonso Cerdà / 479
  - 3.1.3. Baumeister a Stübgen / 479
  - 3.1.4. Camillo Sitte / 482
- 3.2. Nové koncepce / 486
  - 3.2.1. Lineární město / 486
  - 3.2.2. Zahradní město / 489
  - 3.2.3. Mrakodrapové město / 491
    - 3.2.3.1. Chicago / 493
  - 3.2.4. Krásné město / 495

Mapa V.A. 19. století – Evropská města / 502

Mapa V.B. 19. století – Americká města / 503

VI. DVACÁTÉ STOLETÍ / 505

1. Velkoměsta / 506

2. Zahradní města zítřka / 515

3. Města avantgard / 525

3.1. Le Corbusier / 526

3.2. Německá avantgarda / 532

3.3. Ruská avantgarda / 535

4. Organické město / 544

5. Funkcionalistické město / 548

5.1. Kongresy CIAM / 551

5.2. Athénská charta / 556

6. Města a regiony / 561

6.1. Canberra / 561

6.2. Nové Dillí / 564

6.3. Moskva / 565

6.4. New York / 566

6.5. Paříž / 568

6.6. Berlín a Vídeň / 569

6.7. Řím / 572

6.8. Praha / 574

6.9. Regiony / 578

7. Poválečná obnova / 580

7.1. Stopy války / 580

7.2. Londýn / 586

7.3. Berlín / 592

7.4. Praha / 595

8. Sídliště a předměstí / 602

9. Nová města / 608

9.1. Britská Nová města / 608

9.2. Pařížská aglomerace / 612

9.3. Nová města USA / 616

- 9.4. Další země a kontinenty / 624
Mapa VI.A. 20. století – Evropská města / 631
Mapa VI.B. 20. století – Jihovýchodní Asie, Austrálie / 632
Mapa VI.C. 20. století – Amerika / 633

VII. HLEDÁNÍ MĚSTA / 635

- 1. Urbanizace / 636**
- 2. Meze funkcionalistického města / 638**
- 3. Futuristická města / 642**
- 4. Historické inspirace / 648**
- 5. Nový urbanismus / 654**
- 6. Nové rozměry / 658**
  - 6.1. Klasické metropole / 658
  - 6.2. Megaměsta / 660
  - 6.3. Oázy přepychu / 662
  - 6.4. Prestiž třetího rozměru / 664
- 7. Obzory / 670**
- Výběr z literatury / 675**
- Summary / 680**
- Rejstřík měst a vybraných pojmů z dějin urbanismu / 691**
- Jmenný rejstřík / 703**